

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

Legal Issues Related to Death Penalty

รักธิมา สนุกพันธ์¹, ธนวัฒน์ พิสิฐจินดา²

¹สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ,szalove2539@gmail.com

²อาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา , tanawat.pi@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

ปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรมนั้นจะเห็นได้มากมายจากสื่อต่างๆและมีอยู่คู่กันเป็นเวลานานและมาตรการหนึ่งในการป้องกันและยับยั้งอาชญากรรมนับตั้งแต่อดีตมาสู่ปัจจุบัน คือ การลงโทษประหารชีวิตซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างถาวรด้วยการทำให้ตาย ปัจจุบันประเทศต่างๆทั่วโลกมุ่งเน้นให้มีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้ไขปรับปรุงตัวผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี รวมทั้งกระแสนิยมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนส่งผลให้ประเทศต่างๆส่วนใหญ่ได้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต แม้หากยังคงมีโทษประหารชีวิตไว้ แต่ก็ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการประหารชีวิตให้มีมนุษยธรรมมากขึ้นประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตมาเป็นเวลานานและในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีโทษประหารชีวิตโดยรัฐพึงปฏิบัติกับผู้กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์เพียงแต่ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการลงโทษประหารชีวิตจากการตัดศีรษะ ยิงเป้า เป็นการดำเนินการฆาตกรรมเพื่อให้อดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า หากจะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในกฎหมายอาญาและนำวิธีการลงโทษรูปแบบอื่นมาบังคับใช้แทนการลงโทษประหารชีวิตเมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยที่มีปัญหาอาชญากรรมที่โหดร้ายทารุณนั้นเป็นการไม่เหมาะสมเนื่องจากโทษประหารชีวิตมีประสิทธิภาพในการปราบปรามผู้กระทำความผิดแต่เมื่อพิจารณาถึงฐานความผิดที่กำหนดโทษประหารชีวิตพบว่าบางฐานความผิด เช่น ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกรับหรือรับสินบน ก็ไม่สมควรที่จะมีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตเมื่อเทียบกับสัดส่วนของความผิด ดังนั้น รัฐจึงควรมีการแก้ไขกฎหมายในการกำหนดโทษให้ได้สัดส่วนกับความผิด

คำสำคัญ : ประหารชีวิต / สิทธิมนุษยชน / อาชญากรรม

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Abstract

Crime problems can be seen in many media outlets and have long been associated, and one measure to prevent and stop crime from the past until now has been the death penalty. The purpose is to permanently remove the offender from the society with death. Nowadays, many countries around the world are focusing on punishment to improve the offenders to reform themselves to be good people, including the current protection of human rights, freedoms and dignity. As a result, most countries have abolished the death penalty. Even if there is still a death penalty, the method of death penalty is changed to be more humanity. Presently, Thailand has been one of the countries where the death penalty lasted for a long time Thailand still has the death penalty, which the state should treat the offender in a felony but the method of punishment for death from beheading or shooting has been changed to be punished by lethal injection in consistent with the current situation.

The research found that the abolition of the death penalty in criminal law and the imposition of other sanctions instead of capital punishment, in view of the current situation in Thailand with cruel and inhuman crimes, is inappropriate because the death penalty is effective in suppressing the offenders. However, when considering the basis of the offense that imposed the death penalty, it found that some of the offenses, such as abuse of power by officers, request for bribery or accepting bribery by officers are not appropriate to apply the death penalty compared to the proportion of offenses. Therefore, the state should amend the law to impose a penalty proportional to the offense.

Key words: Death Penalty / Human Rights / Crime

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

จากสถานการณ์ในประเทศไทยปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีแนวโน้มการก่อเหตุในลักษณะที่รุนแรง และมีวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสื่อต่างๆ ทั้งการนำเสนอข่าว หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ที่เสนอคดีความผิดอุกฉกรรจ์ที่สร้างความสะเทือนขวัญ ได้แก่ คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีข่มขืนฆ่า คดีทำร้ายร่างกาย คดีฆ่าชิงทรัพย์ เป็นต้น (วิชัย เดชชุตติพงศ์, 2555: บทนำ) ซึ่งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นความผิดต่อชีวิตและร่างกายที่สร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนในสังคม ด้วยเหตุนี้ รัฐจึงต้องมีมาตรการในการป้องกันและยับยั้งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เพื่อควบคุมพฤติกรรมของประชาชนในสังคม และเพื่อให้ประชาชนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข โดยรัฐมีการตรากฎหมายออกมาเพื่อกำหนดและบังคับใช้ให้คนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามโดยบังคับใช้กับบุคคลในรัฐโดยไม่มีข้อยกเว้น และหากผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายต้องได้รับโทษ เพื่อให้การบังคับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โทษประหารชีวิตจึงเป็นหนึ่งในมาตรการที่รัฐพึงปฏิบัติแก่ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ โดยการกระทำของผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตาย เพื่อเป็นก้ำกัณฑ์ผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างถาวร ซึ่งโทษประหารชีวิตถูกนำมาใช้ตั้งแต่สมัยอดีตโดยวิธีการประหารชีวิตในอดีตมีรูปแบบวิธีการที่โหดร้ายทารุณ เช่น ตัดศีรษะ การยิงเป้า เป็นต้น

ในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้ตระหนักถึงหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มากขึ้น จึงได้มีการมุ่งเน้นให้มีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้ไขปรับปรุงตัวผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีและสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ ประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จึงมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต หากแต่ประเทศใดที่ยังคงบังคับใช้โทษประหารชีวิตก็ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการประหารชีวิตให้มีมนุษยธรรมมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการประหารชีวิตใหม่จากเดิมที่ใช้วิธีการเอาไปยิงเสียให้ตาย ได้แก้ไขเป็นการดำเนินการฉีดยาพิษให้ตายแทน

เมื่อประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จึงได้ทบทวนการยกเลิกโทษประหารชีวิต หรือการพักการลงโทษประหารชีวิต เนื่องจากโทษประหารชีวิตนั้นเป็นการละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของบุคคล(คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2557: 4) ดังนั้น จากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีอาชญากรรมซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชนในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในกฎหมายอาญาแล้วใช้วิธีการลงโทษโดยวิธีอื่นแทนการประหารชีวิตนั้นจะเป็นการสมควรหรือไม่ และการกำหนดฐานความผิดในการบังคับใช้โทษประหารชีวิตควรมีกฎเกณฑ์อย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยนี้

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และพัฒนาการเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ครอบคลุมแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตของประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลในคดีเกี่ยวกับเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. ขอบเขตด้านวิธีวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหาทางเอกสาร

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของ “โทษ”

เมื่อพิจารณาความหมายของโทษทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 2 สามารถอธิบายได้ว่า บุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาก็ต่อเมื่อมีการกระทำความผิด การกระทำนั้นจะต้องเป็นการกระทำตามที่บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและกฎหมายกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้นไว้ (บุญนำ นามฉัตร, 2559: 7) การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติถึงโทษทางอาญาไว้ในมาตรา 18 ซึ่งสามารถจำแนกโทษทางอาญาออกเป็น 5 สถาน คือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน

ความหมายของ “โทษประหารชีวิต”

ความหมายของคำว่าโทษประหารชีวิต หมายถึง การลงโทษฆ่า โทษทางอาญาขั้นสูงสุดที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) วิธีการลงโทษประหารชีวิตได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย มาตรา 19 ซึ่งกำหนดว่า “ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้ดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย” ลักษณะที่สำคัญของโทษประหารชีวิต มีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง โทษนั้นจะถูกกำหนดขึ้นโดยผู้มีอำนาจในการลงโทษ และอำนาจในการลงโทษนี้มีอยู่เฉพาะกับบุคคลบางคนที่ประการที่สอง โทษนั้นจะต้องได้แก่การกระทำที่ก่อให้เกิดผู้กระทำความผิดนั้นได้รับผลร้าย คือ ความเจ็บปวดทรมานทางกายหรือการจำกัดสิทธิเสรีภาพประการที่สาม โทษนั้นจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้กับผู้ที่มีฝ่าฝืนแนวปฏิบัติที่สังคมนั้นยอมรับ เพื่อเป็นการทดแทนการกระทำความผิดนั้น(ศิริกัลยา ธงชัย, 2553: 8)ซึ่งวัตถุประสงค์ของการลงโทษคือ 1. เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนเป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ผู้ใดกระทำการใดย่อมได้รับผลตอบแทนในการกระทำนั้น 2. เพื่อเป็นการข่มขู่ ให้ตัวผู้กระทำความผิดเข็ดหลาบไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก และเพื่อไม่ให้คนทั่วไปเกรงกลัว ไม่กล้าที่จะกระทำความผิด 3. เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคมให้พ้นจากภัยอันตรายในระหว่างที่ผู้กระทำความผิดถูกตัดขาดจากสังคมไป 4. เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขตัวผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี(เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2551: 846)

พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน

1. ปฎิญาสาากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า ลักษณะของสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่ติดตัวมากับมนุษย์ทุกคน และมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ทั้งในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่คุณสมบัติ ร่างกาย จิตใจ และความคิดเป็นสิทธิเฉพาะตัวของมนุษย์ทุกคนที่บุคคลใดจะพรากเอาไปจากบุคคลอื่นไม่ได้ ซึ่งหากบุคคลใดถูกละเมิดย่อมต้องได้รับความคุ้มครองและความยุติธรรมโดยรัฐ และบุคคลใดจะถูกทรมาน หรือถูกลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมไม่ได้(แอมเนสตี้อินเตอร์เนชั่นแนล, ม.ป.ป)

2. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองได้กำหนดถึงสิทธิในการมีชีวิตไว้ว่า มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตมาแต่กำเนิด สิทธินี้ต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายบุคคลจะต้องไม่ถูกทำให้เสียชีวิตโดยอำเภอใจและกำหนดประเด็นเกี่ยวกับประเทศที่ยังคงมีโทษประหารชีวิตไว้ว่า ในประเทศที่ยังไม่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิต การลงโทษประหารชีวิตอาจกระทำได้เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่สุดตามกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด และกำหนดสิทธิของผู้กระทำความผิดไว้ว่า บุคคลใดต้องคำพิพากษาประหารชีวิต ย่อมมีสิทธิขอภัยโทษหรือลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษา การนิรโทษกรรม การอภัยโทษ หรือการ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษาประหารชีวิตอาจให้ได้ในทุกกรณี และกำหนดช้อยกเว้นในการบังคับใช้โทษประหารชีวิตกับจำคุกตลอดชีวิตไว้ว่า บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่กระทำความผิดถูกพิพากษาประหารชีวิตมิได้ และจะดำเนินการประหารชีวิตสตรีขณะมีครรภ์ไม่ได้ และบุคคลจะถูกริบหรือได้รับการปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือต่ำช้ามิได้ (ฐาปน แสนยะบุตร, 2556: 45-47)

ด้วยพันธกรณีดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้รัฐได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยเปลี่ยนรูปแบบวิธีการลงโทษประหารชีวิตจากการตัดศีรษะ ยิงให้ตาย เป็นวิธีการประหารชีวิตโดยการฉีดยาพิษให้ตาย และมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องกำหนดโทษผู้ซึ่งกระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ จะลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไม่ได้

แนวคิดในการรณรงค์และยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ

ในต่างประเทศส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิด แม้จะเป็นการก่ออาชญากรรมที่ร้ายแรงก็ตามโดยเหตุผลที่หลายประเทศร่วมกันรณรงค์และยกเลิกโทษประหารชีวิต เห็นว่าการประหารชีวิต เป็นการขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน และลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งการลงโทษด้วยวิธีนี้ยังเสี่ยงต่อการลงโทษผู้บริสุทธิ์อีกด้วย (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, 2557: 17-18)

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การวิจัยเอกสาร

การวิจัยในส่วนนี้ เพื่อตอบจุดประสงค์การวิจัยเกี่ยวกับ “การประหารชีวิตยังควรถูกกำหนดให้เป็นโทษตามกฎหมายอาญาหรือไม่” และ “การกำหนดฐานความผิดให้มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตนั้นมีกฎเกณฑ์อย่างไร” โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อมูลที่เป็นเอกสารเชิงวิชาการได้แก่

1. บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต
2. ตำราและหนังสือคำอธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต
3. งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 1.1 ส่วนที่เป็นบทบัญญัติของกฎหมาย
- 1.2 ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากตำราและหนังสือ
- 1.3 ส่วนที่เป็นงานวิจัยและบทความ

2. ผู้วิจัยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ ตีความและให้ความหมายข้อมูลในรูปของการอธิบายโดยการอ่านและจับประเด็น จัดกลุ่มข้อมูล

2.2 เชื่อมโยงแนวคิด ขยายความเชื่อมโยง หาความหมาย หาข้อสรุป

สถานที่เก็บข้อมูล

ตำรา หนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทบัญญัติของกฎหมายไทยและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (สารสนเทศ)

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยนั้น การที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตในประมวลกฎหมายอาญาเป็นการไม่เหมาะสมนักเมื่อเทียบกับปัญหาอาชญากรรมที่ร้ายแรง และการกำหนดฐานความผิดให้มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตนั้น กระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนตั้งแต่กระบวนการบัญญัติกฎหมายในอันที่จะกำหนดโทษประหารชีวิตต้องมีความเหมาะสมกับความร้ายแรงของความผิด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงฐานความผิดที่กำหนดโทษประหารชีวิตพบว่าบางฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 148 ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ และมาตรา 149 ความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกรับสินบน ไม่เหมาะสมแก่การบังคับใช้โทษประหารชีวิตเมื่อเทียบกับสัดส่วนของความผิด ดังนั้น รัฐจึงควรมีการแก้ไขในการกำหนดโทษให้สอดคล้องกับฐานความผิด เพื่อความเป็นธรรมมากขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

เนื่องจากการที่หลายๆประเทศรณรงค์ในเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิต ทั้งในทางปฏิบัติ และในทางกฎหมาย เพราะเห็นว่า โทษประหารชีวิตนั้นลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนี้ ประเทศไทยจึงสมควรที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่เมื่อเทียบกับปัญหาอาชญากรรมที่มีลักษณะรุนแรง และเมื่อพิจารณาการกำหนดฐานความผิดให้มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตนั้นควรมีกฎเกณฑ์อย่างไร จากปัญหาดังกล่าวจึงสรุปได้ดังนี้

การประหารชีวิตยังคงควรถูกกำหนดให้เป็นโทษตามกฎหมายอาญาหรือไม่

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยที่มีปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงที่เกิดขึ้นทุกปี และเป็นคดีที่สร้างความเสียหายให้กับประชาชนในสังคมนั้น การจะใช้มาตรการในการลงโทษอื่น เช่น วิธีการจำคุกแทนการประหารชีวิตนั้น เป็นการไม่เหมาะสมนัก เนื่องจากปัญหาในหลายๆด้าน ทั้งปัญหาด้านจำนวนเรือนจำที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้กระทำความผิดที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี เป็นเหตุให้คนล้นคุก และทั้งในด้านคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งการพิจารณาคดีในศาลมีขั้นตอนที่ซับซ้อนเพื่อความถูกต้องในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เป็นเหตุให้คดีล่าช้า ดังนั้น การใช้มาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิดออกจากรัง โดยการประหารชีวิตนั้นจึงเป็นการเหมาะสมแล้วต่อสถานการณ์ดังกล่าว และวิธีการลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายอาญาในปัจจุบันมีวิธีการที่มีมนุษยธรรมมากขึ้นแล้วเมื่อเทียบกับอดีต เพื่อเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากรังสังคมอย่างถาวร และเป็นหลักประกันต่อความสงบสุขของประชาชนในสังคมอีกด้วย

การกำหนดฐานความผิดให้มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตนั้นมีกฎเกณฑ์อย่างไร

ปัญหาในการกำหนดฐานความผิดให้มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตนั้น รัฐควรพิจารณาถึงความได้สัดส่วนของความผิดกับการกำหนดโทษประหารชีวิตนั้น โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ผู้กระทำความผิดชดใช้ด้วยชีวิต ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการก่ออาชญากรรมของผู้กระทำความผิด ต้องเป็นความเสียหายต่อชีวิตและร่างกาย เพื่อให้สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่รัฐไทยเข้าเป็นภาคี ซึ่งการลงโทษประหารชีวิตจะกระทำได้เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่สุดเท่านั้น

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางด้านสังคม

ปัจจุบันหลักสิทธิมนุษยชน ถือว่าเป็นหลักการสำคัญที่มุ่งหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของมนุษย์
หลายๆประเทศทั่วโลกจึงมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต เพราะเป็นการลงโทษที่ปฏิเสธสิทธิขั้นพื้นฐานของ
มนุษย์ ดังนั้น หากประเทศไทยจะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต รัฐก็ควรเตรียมความพร้อมทางด้านสังคม
เสียก่อน คือ ด้านการสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนพัฒนาระบบการศึกษาให้มีสิทธิภาพส่งเสริม
ด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพที่สุจริตได้และเป็นพลเมือง
ดีของสังคมได้ และเป็นการลดการปัญหาอาชญากรรม

แต่ถ้าหากรัฐยังคงมีโทษประหารชีวิตไว้ ก็ควรที่ใช้มาตรการขั้นเด็ดขาด คือมีการประหารชีวิตอย่าง
จริงจังในการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างเด็ดขาดโดยไม่มีกรลดหย่อนผ่อนโทษ เพื่อมิให้
ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ได้ก่ออาชญากรรมซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารซึ่งอ้างอิงจากประมวลกฎหมายอาญาเป็นหลัก เนื่องจากลักษณะ
ความผิดบางส่วนในกฎหมายนั้นไม่เหมาะสมต่อการบังคับใช้โทษประหารชีวิต ดังนั้น ในกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญาควรคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนตั้งแต่กระบวนการบัญญัติกฎหมายเพื่อความเป็นธรรมในการที่จะ
บังคับใช้โทษต่อไปเพื่อสอดคล้องกับความผิดข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาสัดส่วน
ของฐานความผิดที่กำหนดโทษประหารชีวิตตามกฎหมายอื่นของไทย เพื่อที่การบังคับใช้โทษนั้นสอดคล้องกับ
ความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2557). รณรงค์เปลี่ยนแปลงโทษประหารชีวิตตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล.

กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม.

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2551).คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์พลสยามพริ้นติ้ง.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.(2557). โทษประหารชีวิตในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

วิทยานิพนธ์

ฐาปน แสนะบุตร. (2556). สิทธิในการมีชีวิตกับโทษประหารชีวิตในประเทศไทย. นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญนำ หานมฉัตร. (2559). โทษประหารชีวิต : ศึกษาสัดส่วนในการกำหนดโทษและการบังคับโทษ.

นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิชัย เดชชุตติพงศ์. (2555). ข้อดีข้อเสียของโทษประหารชีวิตกับสังคมไทย. หลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่น 10 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.

ศิริกัลยา ธงชัย. (2553). การใช้โทษอื่นแทนโทษประหารชีวิต. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารอื่นๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล. (ม.ป.ป.). สิทธิมนุษยชนคืออะไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2561 จาก :
<http://old.amnesty.or.th/our-work/human-rights-education/about>

เอกสารอื่นๆ

ประมวลกฎหมายอาญา